

ELMINIUS MODESTUS IN 1952. 25632

De Nieuw-Zeelandse zeepok, *Elminius modestus*, die zich zo fantastisch snel heeft verbreed in de West-Europese wateren .

heeft langs onze kust haar zegetocht praktisch beeindigd. De weinige plekken, waarvoor zij nog niet is verzameld, zullen ongetwijfeld ook deze pok herbergen. Het was alleen niet mogelijk hem te vinden.

In de Zeeuwse wateren werden nog verscheidene nieuwe vindplaatsen genoteerd, voornamelijk langs de kust van Zeeuws Vlaanderen. Tot dusverre is nog niet onderzocht hoever Elminius de riviermonden ingaat. Geschikte observatiegebieden hiervoor zijn de Scheldemond en het Hollands Diep. In de Westerschelde werd Elminius gevonden tot Ossendrecht. Verder stroomopwaarts is niet gezocht. Volgens LELOUP en LEFEVERE (1952) ontbreekt Elminius in het Belgische gedeelte van de Schelde. Het Hollands Diep is een fantastisch mooi brakwatergebied, waar, naast de hiervoor typische flora en fauna, een sterke invloed van het zoute water merkbaar is: Zo vindt men er b.v. naast Enteromorpha-begroeiingen ook *Fucus vesiculosus* en *Elachnista fucicola* (dwergwier). Van de Balaniden is slechts *Balanus improvisus* aanwezig. Daar de zoutinvloed in Westelijke richting toeneemt, acht ik het waarschijnlijk, dat Elminius in het Westelijk gedeelte van het Hollands Diep zijn grens bereikt. Waarnemingen uit deze gebieden zijn zeer gewenst.

In het Waddengebied heeft Elminius zich uitgebreid tot aan de Duitse grens. Waarschijnlijk is hij al verder gevorderd. Waarnemingen kwamen binnen van: Wieringen Afsluitdijk, Friese kust (Noorderleegh, Westhoek, Oostmahorn), Schiermonnikoog, Groningerwad (Spijk).

Van Vlieland en Ameland is nog steeds niets bekend.

Vooraf voor waarnemingen uit het Waddengebied houd ik mij nog altijd bijzonder aanbevolen.

Het is erg plezierig, wanneer bij de vindplaatsopgaven, ook datum, substraat, hoeveelheid, grootte in mm. en eventuele andere bijzonderheden worden vermeld.

Voor de verspreidingsgegevens, die al voor 1952 bekend waren zie Het Zeepaard, jrg. 1951 nr. 6.

Kees Swennen:

NOGMAALS: PAALWORM IN KABEL. 125639

Op 3 September 1950 vonden wij levende exemplaren van *Teredo navalis*, de Paalworm, in een touwkabel, opgedregd van ca. 5 mtr. diepte uit de buitenhaven van Den Helder.

De dieren zagen er normaal uit, het kalkbekleedsel om de "boordgang" was misschien iets dikker dan in zwaar hout, doch